

คำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษาพื้นฐาน 1 รหัสวิชา ส21101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หน่วยกิต จำนวน 36 ชั่วโมง

ศึกษาเครื่องมือภูมิศาสตร์ (ลูกโลก แผนที่ กราฟ แผนภูมิ ฯลฯ) ที่แสดงลักษณะทางกายภาพและสังคมของประเทศไทยและทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย ศึกษาเส้นแบ่งเวลาของประเทศไทยกับทวีปต่างๆ ศึกษาความแตกต่างของเวลามาตรฐานกับเวลาท้องถิ่น ศึกษาภัยธรรมชาติและการระงับภัยที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย ศึกษาการเปลี่ยนแปลงประชากร เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ศึกษาการก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม ศึกษาแนวทางการใช้ทรัพยากรของคน ศึกษาแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรในทวีปเอเชีย ศึกษาความร่วมมือระหว่างประเทศในทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ศึกษาทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย เช่น ศูนย์กลางการคมนาคม ศึกษาปัจจัยทางกายภาพและสังคมที่มีผลต่อการเคลื่อนไหวของความคิด เทคโนโลยี สินค้า และประชากรในทวีปเอเชียและออสเตรเลีย โอเชียเนีย ศึกษาความคล้ายคลึงและแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ วัฒนธรรมที่จำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน ศึกษากฎหมายการคุ้มครองสิทธิของบุคคล เช่น กฎหมายคุ้มครองเด็ก กฎหมายการศึกษา กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายลิขสิทธิ์ ศึกษาประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ศึกษาบทบาทหน้าที่ของเยาวชนที่ดีต่อสังคมและประเทศชาติ โดยเน้นจิตสาธารณะ เช่น เคารพกติกาของสังคม ปฏิบัติตนตามกฎหมาย มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รักษาสาธารณประโยชน์ ศึกษาความคล้ายคลึงและแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ศึกษาวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี หรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน ศึกษาวิธีปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ศึกษาผลที่ได้จากการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

โดยการบรรยาย กระบวนการเรียนแบบร่วมมือ การสอนด้วยกระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดวิเคราะห์ สอนด้วยกระบวนการสร้างผังความคิด บทบาทสมมติ การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญนักเรียนศึกษาค้นคว้า และนำเสนอ

เพื่อให้มีความสามารถในการคิด มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อีกทั้งยังสามารถสื่อสาร และมีคุณลักษณะเป็นผู้ใฝ่เรียนใฝ่รู้ มีความรู้เป็นสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างดีและทำงานกับผู้อื่นได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีจิตสาธารณะ มีความเชื่อมั่นในตนเองอย่างมีเหตุผล มีจิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

ส5.1.1 ส5.1.2 ส5.1.3 ส5.2.1 ส5.2.2 ส5.2.3 ส5.2.4 ส2.1.1 ส2.1.2 ส2.1.3

คำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาสังคมศึกษาพื้นฐาน 2 รหัสวิชา ส21102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หน่วยกิต จำนวน 36 ชั่วโมง

ศึกษาวิธีการปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ศึกษาผลที่ได้จากการเคารพสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ศึกษาหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้างและสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน ศึกษาการแบ่งอำนาจและการถ่วงดุลอำนาจโดยทั้งสามฝ่าย คือ นิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ตามที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน ศึกษาการปฏิบัติตนตาม บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและหน้าที่ ศึกษาความหมายและความสำคัญของเศรษฐกิจพอเพียง ศึกษาความหมายของคำว่าทรัพยากรที่มีจำกัดกับ ความต้องการที่มีไม่จำกัด ความขาดแคลน การเลือก และค่าเสียโอกาส ศึกษาความหมายและความสำคัญของการ บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ ศึกษาหลักการบริโภคที่ดี ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภค ศึกษา ค่านิยมและพฤติกรรมกรรมการบริโภคของคนในสังคมปัจจุบัน รวมทั้งผลดีและผลเสียของพฤติกรรมดังกล่าว ศึกษาความหมายและความสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ศึกษาความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียงและ หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รวมทั้งโครงการพระราชดำริ ศึกษาหลักการเศรษฐกิจ พอเพียง ศึกษาการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต ศึกษาความสำคัญ คุณค่า และ ประโยชน์ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย ศึกษาความหมายและประเภท และความสำคัญของ สถาบันการเงินที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ ศึกษาหน้าที่และความสำคัญของธนาคารกลาง ศึกษาการหารายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน ศึกษาตัวอย่าง ที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและกัน การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ ศึกษาปัญหาเศรษฐกิจใน ชุมชน ประเทศและเสนอแนวทางแก้ไข ศึกษาความหมายและกฎอุปสงค์ อุปทาน ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ การกำหนดอุปสงค์และ อุปทาน ศึกษาความหมายและความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญา ศึกษากฎหมายที่ เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาพอสังเขป ศึกษาตัวอย่างการละเมิดแห่งทรัพย์สินทางปัญญาแต่ละ ประเภท

โดยการบรรยาย กระบวนการเรียนแบบร่วมมือ การสอนด้วยกระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดวิเคราะห์ สอนด้วยกระบวนการสร้างผังความคิด บทบาทสมมติ การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญนักเรียนศึกษาค้นคว้า และนำเสนอ

เพื่อให้มีความสามารถในการคิด มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อีกทั้งยังสามารถในการสื่อสาร และมีคุณลักษณะเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ มีความรู้เป็นสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างดีและทำงานกับผู้อื่นได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีความเชื่อมั่นในตนเองอย่างมี เหตุผล มีจิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมและภูมิ ปัญญาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

ส2.2.1 ส2.2.2 ส2.2.3 ส3.1.1 ส3.1.2 ส3.1.3 ส3.2.1 ส3.2.2 ส3.2.3 ส3.2.4

คำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาประวัติศาสตร์ 1 รหัสวิชา ส 21103 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 0.5 หน่วยกิต จำนวน 18 ชั่วโมง

ศึกษาความสำคัญของเวลาและช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ ศึกษาความสัมพันธ์และความสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต ศึกษาตัวอย่างการใช้เวลา ช่วงเวลาและยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ ศึกษาที่มาของศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ./ม.ศ./ร.ศ./พ.ศ./ค.ศ./และฮ.ศ. ศึกษาวิธีการเทียบนับศักราชและตัวอย่างการเทียบ ตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆ ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ ศึกษาความหมายและความสำคัญของประวัติศาสตร์และวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ศึกษาตัวอย่างหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัยทั้งหลักฐานชั้นต้นและหลักฐานชั้นรอง นำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวของประวัติศาสตร์ไทยที่มีอยู่ในท้องถิ่นตนเองในสมัยใดก็ได้(สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยก่อนสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี สมัยรัตนโกสินทร์)และเหตุการณ์สำคัญในสมัยสุโขทัย ศึกษาที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น แหล่งมรดกโลกในประเทศต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ศึกษาอิทธิพลของอารยธรรมโบราณในดินแดนประเทศไทยที่มีผลต่อพัฒนาการของสังคมไทยในปัจจุบัน ศึกษาสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยโดยสังเขป ศึกษารัฐโบราณในดินแดนประเทศไทย เช่น ศรีวิชัย ตามพรลิงค์ ทวารวดี ล้านนา นครศรีธรรมราช สุพรรณภูมิ

โดยการบรรยาย การเรียนรู้ด้วยกระบวนการแบบร่วมมือ การสอนด้วยกระบวนการกลุ่ม การสอนด้วยกระบวนการสร้างผังความคิด บทบาทสมมติ การเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิธีการทางประวัติศาสตร์ การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญนักเรียนศึกษาค้นคว้าและนำเสนอ

เพื่อให้มีความสามารถในการคิด มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อีกทั้งยังสามารถในการสื่อสาร และมีคุณลักษณะเป็นผู้ใฝ่เรียนใฝ่รู้ มีความรู้เป็นสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างดีและทำงานกับผู้อื่นได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีความเชื่อมั่นในตนเองอย่างมีเหตุผล มีจิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

ส 4.1.1 ส 4.1.2 ส 4.1.3 ส 4.2.2 ส 4.3.1

คำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาประวัติศาสตร์ 2 รหัสวิชา ส 21104 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 0.5 หน่วยกิต จำนวน 18 ชั่วโมง

ศึกษาการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก) ศึกษาพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ศึกษาวัฒนธรรมสุโขทัย เช่น ภาษาไทย วรรณกรรม ประเพณีสำคัญ ศิลปกรรม ศึกษาภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่น การชลประทาน เครื่องสังคโลก ศึกษาความเสื่อมสุโขทัย ศึกษาที่ตั้งและสภาพภูมิศาสตร์ของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีผลต่อพัฒนาการด้านต่างๆ ศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ศึกษาความร่วมมือผ่านการรวมกลุ่มอาเซียนของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่ถือว่าเป็นพัฒนาการของภูมิภาค

โดยการบรรยาย การเรียนด้วยกระบวนการแบบร่วมมือ การสอนด้วยกระบวนการกลุ่ม การสอนด้วยกระบวนการสร้างผังความคิด บทบาทสมมติ การเรียนด้วยกระบวนการวิธีการทางประวัติศาสตร์ การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ นักเรียนศึกษาค้นคว้าและนำเสนอ

เพื่อให้มีความสามารถในการคิด มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อีกทั้งยังสามารถสื่อสาร และมีคุณลักษณะเป็นผู้นำ ผู้ตาม ผู้เรียนรู้ มีความรู้เป็นสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างดีและทำงานกับผู้อื่นได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีความเชื่อมั่นในตนเองอย่างมีเหตุผล มีจิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

ส 4.2.1 ส 4.3.2 ส 4.3.3

คำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รายวิชาประวัติศาสตร์สังคมและวัฒนธรรมไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่4 รหัสวิชา ส31205

จำนวน2 คาบ/สัปดาห์/ภาค

จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษาสังคมและวัฒนธรรมไทยสมัยกรุงสุโขทัย อยุธาและธนบุรี ความสำคัญระหว่างสถาบันพระมหากษัตริย์กับโครงสร้างสังคมไทย ลักษณะการปกครอง กฎหมายและการศาล ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์เรื่องศาสนากับการดำเนินชีวิตของคนไทย เรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณีและพิธีกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของคนไทยตั้งแต่เกิดจนตาย และประเพณีบางอย่างที่สูญสิ้นไปเพราะความเจริญก้าวหน้าของวัตถุที่ทำให้ชีวิตของคนเปลี่ยนไป ศึกษาสาเหตุที่การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและผลกระทบสังคมและวัฒนธรรมไทย

โดยการบรรยาย การสอนด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการเรียนแบบร่วมมือ การสอนด้วยกระบวนการกลุ่ม สอนด้วยกระบวนการสร้างผังความคิด การสอนด้วยกระบวนการวิธีทางประวัติศาสตร์ การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญนักเรียนศึกษาค้นคว้าและนำเสนอ

เพื่อให้มีความสามารถในการคิด มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อีกทั้งยังสามารถในการสื่อสาร และมีคุณลักษณะเป็นผู้ใฝ่เรียนใฝ่รู้ มีความรู้เป็นสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างดีและทำงานกับผู้อื่นได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีความเชื่อมั่นในตนเองอย่างมีเหตุผล มีจิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

ส 4.3.1 ส 4.3.2 ส 4.3.3